

Werken met de meldcode

Ervaringen, dilemma's, belemmeringen & oplossingen

Enquête: Brede reflectie op de meldcode

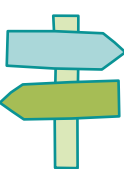
Om de implementatie van de Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling een extra impuls te geven en professionals te helpen bij het nog beter toepassen ervan, heeft Augeo Foundation opdracht gekregen van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport om een 'Brede reflectie op de meldcode' te organiseren.

Het doel is om te leren van elkaars praktijk en te komen tot aanbevelingen, tips en handelingsscenario's, die breed gedeeld zullen worden met alle professionals.

Om er beter zicht op te krijgen welke casussen vaak voorkomen en welke dilemma's en/of belemmeringen men ervaart bij het gebruik van de meldcode, is een brede uitvraag onder professionals uitgezet.



Welke dilemma's spelen er in het onderwijs?

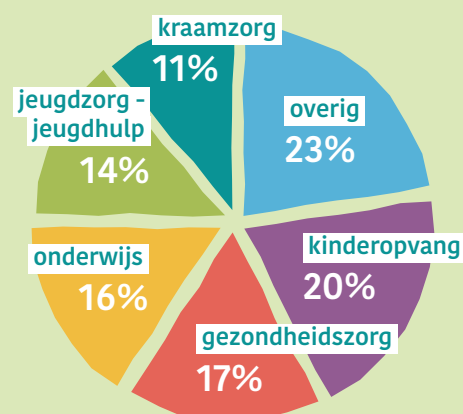


Er is eerst een lijst dilemma's voorgelegd die belemmerend zouden kunnen werken om de meldcode toe te gaan passen, of bij het gebruik van de meldcode. Deze dilemma's zijn gebaseerd op de uitkomsten van de evaluatie van de Wet Meldcode en de meldcodetour die in 2020/21 heeft plaatsgevonden. De respondenten uit het Onderwijs hebben hier als volgt op gescoord:

Onzekerheid over signalen	160
Bang voor onterecht beschuldigen van betrokkenen	115
Niet duidelijk welke partij verantwoordelijk is en blijft na het doen van een melding	115
Onduidelijk bij het wegen van geweld	75
Ik heb moeite om mijn zorgen te bespreken met betrokkenen	69

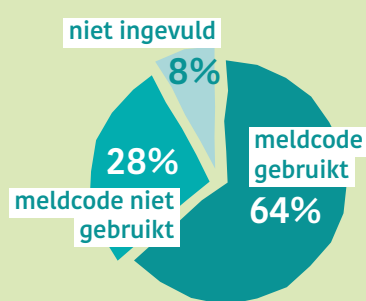
Reacties alle sectoren

Bijna 3.000 professionals uit diverse beroepsgroepen hebben gereageerd. Hiervan hebben 1.400 een concrete situatie beschreven waarin zij de meldcode hebben toegepast. De respondenten waren met name afkomstig uit deze sectoren:



Reacties uit het onderwijs

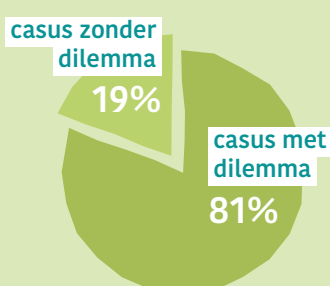
In totaal hebben 466 professionals werkzaam in het onderwijs gereageerd. Dit zijn hun reacties:



Onduidelijk met wie welke informatie wel en niet gedeeld mag worden	66
Ik betwijfel of het wel zin heeft om te handelen volgens de meldcode	46
Onduidelijkheid met betrekking tot kindcheck	22
Het is niet duidelijk wat ik moet doen in het kader van de meldcode	19
Het is niet duidelijk bij wie ik met signalen terecht kan in mijn organisatie	11

Casussen uit het onderwijs

297 professionals hebben de meldcode gebruikt. Aan hen is gevraagd een casus te beschrijven uit hun praktijk. Van de casussen die zijn beschreven is:



Voorbeelden van casussen

Onderstaande dilemma's zijn het meest genoemd in de beschreven onderwijs-casussen.

Voorbeeld: Kinderen in een vechtscheiding, waarbij de moeder de vader beschuldigde van mishandeling. Zij hield hierdoor de kinderen weg bij vader. Vader beschuldigde moeder van ouderverstoting. Op school zagen we bij 1 kind veel externaliserend gedrag, bij het andere kind angstig gedrag.

1. Onzekerheid over signalen of wie de waarheid spreekt

Dilemma: De vraag of een melding bij VT de situatie echt beter zou maken.

Opvolging: Uiteindelijk wel een melding gedaan. Kinderen zijn vervolgens van school gehaald. Er is een bespreking geweest aan de beschermtafel; resultaat onbekend.

Voorbeeld: Signalen van ouders die de opvoedsituatie niet meer aankunnen. Verwaarlozing van de kinderen; worden niet opgehaald van school. Signalen van de burens over geschreeuw en ouders die niet thuiszijn.

Dilemma: Vermenging van eigen normen en waarden met die van de ander. Hoe kunnen we zo lang mogelijk met behoud van relatie samen optrekken met de ouders?

Opvolging: Er is een melding gedaan door de burens. We trekken inmiddels samen op met jeugdhulpverlening om het gezin te ondersteunen.

2. Problemen met samenwerking in de keten bij signaleren

Voorbeeld: Vader en moeder gescheiden. Kind (eren) leiden hier psychisch onder en er is niet altijd goede zorg voor de kinderen thuis.

Dilemma: Het is niet duidelijk wie de regiehouder is van deze melding. Er was hulp in het gezin, maar dit was niet voldoende. Daarna was niet duidelijk of er opnieuw een melding gedaan moest worden.

Opvolging: Melding gedaan bij VT en ouders op de hoogte gebracht.

3. Onduidelijk waar de verantwoordelijkheid of regie ligt na melden of bij langdurige situatie

Voorbeeld: Een situatie waarin er al een voogd betrokken is of OTS. Wij dachten dat er goed gemonitord werd, maar wij werden nauwelijks op de hoogte gehouden.

Dilemma: Wij hadden nog steeds flinke zorgen. Moet je dan opnieuw melden?

Opvolging: Met andere partijen in gesprek gegaan zoals de GGD, om meer duidelijkheid te krijgen. Uiteindelijk bleek dat de zorg (vanuit verschillende hoeken) groot was en zijn we opnieuw aan de bel gaan trekken bij VT.

4. Het bespreekbaar maken van zorgen met de ouders

Dilemma: Welke signalen van anderen kon ik bespreken met moeder?

Opvolging: Besproken met save team, en met moeder. Situatie was ernstig en kind is uit huis geplaatst. Moeder ging naar kliniek. Er is nu weer opbouwend contact.

Voorbeeld: Ouder rookt altijd naar drank, ze kwam dronken kind halen en ik kreeg signalen van andere ouders ook hierover.

Wat valt op?

Wat opvalt bij deze resultaten (in relatie tot andere sectoren) is dat relatief vaak het dilemma wordt genoemd dat niet duidelijk is welke partij moet handelen, wie de regie heeft als er meer partijen betrokken zijn, hoe ver de verantwoordelijkheid van het onderwijs daar in gaat, en bij wie de verantwoordelijkheid op de langere termijn ligt.



Een respondent: "Ik merk dat het traject naar de melding inmiddels goed geborgd is in mijn werk. Het signaleren in de klas kan nog wel verbeteren. De vraagstukken duiken juist op na de melding. Je hebt meestal schade in het vertrouwen tussen ouders en de school of soms tussen de leerling en de school. Hoe ga je daarmee om is wel een vraagstuk."

Daarnaast wordt in door de onderwijsprofessionals in relatief veel situaties twijfel geuit of het volgen van de meldcode wel zin heeft, vanwege het risico om de vertrouwensband met ouders en/of kind te beschadigen, en omdat hulp vervolgens niet of moeilijk op gang komt.

Meer informatie?

Kijk op augeo.nl hoe wij professionals kunnen helpen. Op augeo.nl/meldcode-ervaringen lees je meer over werken met de meldcode.